

Escoles al Palau

DOSSIER EDUCATIU

TOCATS X L'ORGUE

Palau de la Música Catalana

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEO
CATALÀ

Índex

1. El Palau de la Música	P. 03
2. Introducció al concert-espectacle	P. 04
3. L'orgue i la seva evolució històrica	P. 05
4. Repertori del concert-espectacle	P. 10
5. Altres recursos: Els compositors es presenten	P. 11
6. Fitxa artística	P. 20

1. El Palau de la Música

El Palau de la Música Catalana va ser construït entre el 1905 i el 1908 per l'arquitecte **Lluís Domènech i Montaner** com a seu de l'**Orfeó Català** i finançat amb fons procedents de subscripció popular.

El Palau de la Música Catalana és una perla arquitectònica del Modernisme català, l'única sala de concerts modernista declarada **Patrimoni Mundial per la UNESCO** (4 de desembre de 1997), que esdevé actualment un punt de trobada ineludible de la vida cultural i social de Catalunya. A més, constitueix un patrimoni simbòlic i sentimental de tot un poble que s'identifica amb la seva història.

L'edifici s'articula al voltant d'una estructura central metàl·lica recoberta de vidre, que es conjuga amb la llum natural per convertir l'edifici més significatiu de l'obra de Domènech i Montaner en una caixa de música màgica on es combinen totes les arts aplicades: escultura, mosaic, vitrall i forja. Les visites guiades que ofereix el Palau de la Música Catalana són una cita ineludible de l'estada a Barcelona.

La **Sala de Concerts** –una de les més singulars del món– ha estat durant més de cent anys l'escenari privilegiat de la vida concertística, nacional i internacional de la ciutat de Barcelona. Ha acollit estrenes mundials i és un referent musical i arquitectònic de la ciutat i un punt de trobada cultural de primer ordre. Presidida per l'orgue sobre l'escenari i amb una **lluerna central** que representa el sol, la sala gaudeix de llum natural. Una sala mística i paradoxal, que es troba repleta de figures com les muses que envolten l'escenari, les valquíries de Wagner que sorgeixen del sostre, un bust d'Anselm Clavé a una banda i de Beethoven a l'altra, i centenars d'elements de la natura, com flors, palmeres, fruits, gerros i vitrines plenes de joies.

A banda de la gran Sala de Concerts, el Palau disposa de dues sales més on es desenvolupa la vida concertística de la institució. D'una banda, el **Petit Palau**, un auditori modern inaugurat el 2004 ideal per a concerts de cambra o petit format amb unes condicions acústiques excel·lents i equips audiovisuals d'alta tecnologia. L'últim espai és la petita joia del Palau de la Música, la **Sala d'Assaig de l'Orfeó Català**. Un espai íntim i acollidor on tenen lloc concerts de petit format, conferències, presentacions, i on assagen els cors de l'Orfeó Català. Aquí es troba la primera pedra que es va col·locar el 1905 durant la construcció del Palau. Amb un arc semicircular de butaques, que es correspon amb la mitja lluna de l'escenari que es troba al seu sostre, està caracteritzada per unes grans columnes, vitralls i decoració de l'època.

Un altre espai representatiu del Palau és l'emblemàtica **Sala Lluís Millet**, un gran saló –sala de descans i trobada– dedicat al mestre Millet, fundador de l'Orfeó Català. La sala s'alça fins a dos pisos amb grans vitralls ornats amb motius florals, d'un efecte extraordinari. I més excepcional encara és la balconada que es veu a través d'aquests vitralls, amb una doble columnata amb una coloració i ornamentació característiques. També és escenari privilegiat el **Foyer del Palau**, el qual admet una nombrosa concurrència que ocupa cadires i taules, tant quan hi ha audicions com quan s'utilitza de restaurant-cafeteria independent. Els amplis arcs de maons combinats amb ceràmica vidriada de color verd i flors també ceràmiques, rosades i grogues, confereixen a aquest espai una tonalitat singular i molt pròpia.

2. Introducció al concert-espectacle

El concert-espectacle ***Tocats per l'orgue***, és una producció pròpia del Servei Educatiu que pretén esdevenir una experiència sonora colossal i una oportunitat única per escoltar l'orgue de la sala de concerts del Palau de la Música interpretat en directe. Un orgue històric, construït per la casa alemanya E.F. Walcker & Cia a inicis del segle XX, una de les cases de construcció d'orgues més prestigioses d'aquella època.

L'objectiu del concert-espectacle és que la música interpretada per l'orgue sorprengui l'alumnat de forma positiva i que l'experiència sonora generi admiració davant la gran diversitat tímbrica, la potència i la complexitat tècnica d'aquest instrument. El concert-espectacle també intenta trencar amb alguns estereotips, amb una selecció de repertori molt contrastat i variat (des del segle XVII fins al segle XXI) i mostrant altres contextos més enllà de la funció litúrgica.

Durant el concert s'interpreten fragments d'obres musicals de tots els temps per a orgue solista (originals o arranjats); obres per a altres instruments o formacions adaptats i també alguna música per acompanyar el cant que s'intercalen amb explicacions i projeccions de *videomapping*.

A partir d'un guió amè i trepidant i amb una direcció escènica minimalista, l'oient anirà descobrint i aprenent nous coneixements musicals mentre viatja a l'interior d'un orgue, d'una catedral, de l'espai interestel·lar i viurà moments de contemplació espiritual, de virtuosisme musical, de desorientació i també de festa i focs d'artifici.

En definitiva, es tracta d'un concert-espectacle educatiu adreçat a un ampli ventall de públics on escoltarem l'orgue com a solista i com a instrument acompanyant amb l'objectiu de potenciar el descobriment i la fascinació envers aquest instrument poc conegut però totalment increïble.

Gemma Canadell, direcció artística i educativa

3. L'orgue i la seva evolució històrica

L'instrument

L'orgue és un instrument musical **aeròfon** —és a dir, que produeix el so a partir de la vibració de l'aire— i que s'acciona de manera mecànica a partir d'un teclat. Cada tecla està vinculada a una nota i cada nota a un o diversos tubs —que és on es genera el so.

Els orgues tenen un o més **teclats manuals** (per tocar amb les mans), i habitualment també en tenen un arran de terra, a l'altura dels peus anomenat **pedaler** que fa sonar els tubs més grans i greus.

Una de les característiques més interessants d'aquest instrument és la gran **riquesa tímbrica** que ofereix, ja que cada orgue disposa d'una àmplia gamma de **tubs** diferents relacionats amb cada nota i **tecla**. Mitjançant diferents combinacions de tubs es poden obtenir sonoritats molt diverses.

Cada tipologia de tub i el seu timbre particular se selecciona accionant uns **tiradors** (o en el cas d'orgues més moderns pitjant un **polsador**, plaqueta, botó o fins i tot des d'una pantalla tàctil).

Cada joc de tubs que s'activa amb els tiradors s'anomena **registre**, i és mitjançant la combinació de registres que s'aconsegueixen efectes sonors molt variats, que sovint intenten imitar altres instruments.

Tant els teclats i pedaler, com els tiradors dels registres se situen en una mateixa zona de l'instrument anomenada **consola**: el centre de comandament des d'on l'organista controla tot l'instrument.

L'aire necessari per fer sonar els tubs, en l'actualitat, el proporciona una **manxa** alimentada per un motor elèctric (antigament calia una persona o diverses persones que manxessin manualment), que permet que el so es mantingui estable ininterrompudament. També és un instrument que permet treballar amb una infinitat de **rangs dinàmics**, és a dir, de volums diferents; pot ser gairebé inaudible, però també eixordador. Això depèn de la quantitat de tubs que es facin sonar alhora, així com del tipus i mida de tub que es triï.

El fet que l'orgue tingui diferents registres —i milers de tubs, en conseqüència—, fa que sigui un instrument de gran envergadura i que normalment s'ubiqui en localitzacions com esglésies o sales de concerts com és el cas de l'orgue del Palau de la Música Catalana. Això no obstant, també existeixen orgues de mida molt menor o fins i tot portàtils que estan pensats per acompanyar altres músics.

Orgue positiu

Evolució històrica

INICIS

Els predecessors més clars són la siringa i la cornamusa. La siringa, similar a una flauta de Pan, evoca la idea d'un tub sonor per nota. La cornamusa, un antic sac de gemecs, permet emmagatzemar l'aire per fer sonar una flauta de forma continuada sense interrompre les frases musicals per respirar.

Siringa

Cornamusa

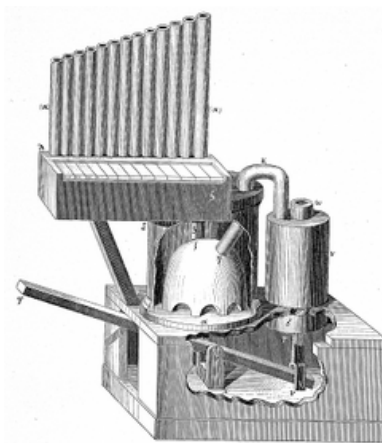
MÓN GRECOROMÀ

L'orgue apareix a Alexandria al segle III aC. L'hydraulos, un orgue petit amb teclat i tecnologia rudimentària, utilitzava aire i aigua per mantenir la pressió d'aire estable. Segons una descripció del s. I aC els tubs de l'orgue podien distribuir-se en un màxim de 8 files de manera que cada una entonava d'una manera diferent. A més es descriu un complex mecànic de taulons de fusta foradats que permetien l'entrada d'aire als tubs, un sistema que s'acosta molt al sistema actual.

A l'Imperi romà, l'orgue s'utilitzava en festes i esdeveniments públics, i fins i tot es creu que Neró sabia tocar-lo, ja que existeixen moltes representacions d'orgues de l'època.

L'hydraulis, hydraulos o orgue hidràulic a l'esquerra i un corn a la dreta. Mosaïc romà a Nennig, Alemanya.

Hidraulis de la vila romana La Olmeda

EDAT MITJANA

A partir del s. VIII, l'orgue es va expandir a Occident i els monestirs benedictins van impulsar la introducció de l'orgue a les esglésies. És a partir d'aquest moment que la innovació en la mecànica de l'instrument se centra a intentar facilitar la seva interpretació; es procura reduir-ne les dimensions tot i augmentar-ne la tessitura. D'aquest fet, se'n deriva la necessitat de millorar el sistema de subministrament d'aire. Durant el segle XV, totes les catedrals importants tenien un orgue, d'un estil molt diferent dels actuals. En la majoria dels casos, totes les fileres de tubs sonaven alhora (Blockwerk).

A partir del 1500, les exigències pels constructors eren que els orgues poguessin fer "efectes especials", per això van començar a aparèixer les mixtures, els registres harmònics, etc. D'aquesta manera s'aconseguien diferents timbres mitjançant tubs de diferents mides i formes, tot ressaltant artificialment alguns harmònics naturals com l'octava, la quinta o la tercera. És en aquesta època, doncs, que els orgues guanyen teclats, inclòs el pedaler, i també apareixen diferents tipus d'orgue segons la seva funció i mida: Portatiu, Regal, Gran Orgue...

Catalina Vicens - Medieval Organ c.1425-1430 *Ostönnen / Praeambulum super D*

RENAIXEMENT

La música evoluciona de tal manera que l'harmonia clara i el contrapunt es converteixen en els elements centrals. Es construeixen orgues per a la noblesa i per l'Església.

En la música d'orgue són habituals els temes amb variacions sobre cançons populars i les obres de contrapunt acadèmic.

Regal... *aber nicht von IKEA!* Jan Pieterszoon Sweelinck (*Unter der Linden grüne*)

Correa de Arauxo: *Tiento de quinto tono* / Arturo Barba en el órgano histórico de CAPILLAS Palencia

BARROC

En aquesta època, l'orgue es converteix en un instrument de timbres; es van introduir diversos registres per a cada teclat, ja que es van idear sonoritats que imitessin altres instruments, i així mateix, les façanes dels orgues van evolucionar segons els gustos barrocs. Això no només es veu

reflectit en l'artesanía dels instruments, sinó també en la música en si mateixa.

D'aquesta manera, els orgues barrocs es van caracteritzar per la seva esplendor i refinament, alguns d'ells, amb registres horitzontals com els registres de batalla, que apareixen a la península Ibèrica al segle XVIII (l'orgue del Palau no té registres horitzontals). D'aquesta manera, cada país o regió comença a estandarditzar un tipus d'orgue en funció de les necessitats de la música de cada zona. Gràcies a aquesta evolució tècnica i musical es generen diverses escoles, que acaben propiciant l'aparició de l'orgue francès clàssic, els orgues ibèrics, l'orgue nord-alemany, l'orgue italià, etc.

 [Dialogue sur les Grands Jeux - Joan Seguí Mercadal \(N. de Grigny\)](#)

 [Bach - Prelude and fugue in D major BWV 532 - Van Doeselaar | Netherlands Bach Society](#)

 [Toccata d-Moll / D-Minor BuxWV 155, P.D.Peretti, Schnitger organ Stade, Dieterich Buxtehude](#)

CLASSICISME

És una època poc transcendent per a l'orgue. El classicisme és una època de simplificació i que no tolera el que és extravagant o massa atrevit. Per això, en l'orgue es redueixen els jocs de mixtures o se'n treu estridència, els jocs magnífics de 10 fileres se simplifiquen a 4 o a 5, fet que s'ha heretat en l'actualitat.

Durant el classicisme l'orgue va passar a un segon pla dins del món musical, ja que el focus d'interès es va centrar en el gran repertori orquestral i coral.

 [Justin Heinrich Knecht, Grosse Orgelsonate in C, played by Luca Scandali \(live recording\)](#)

 [Joseph Haydn Organ Concertos, Ton Koopman 1/2](#)

ROMANTICISME

Fruit del nou gran interès per la gran orquestra, l'orgue no es vol quedar enrere i evoluciona per a imitar millor el gruix sonor i tímbric orquestral. Aquests canvis van anar acompanyats d'innovacions mecàniques que permetien construir orgues més grans, amb més varietat tímbrica, més teclats, més consum d'aire i un vent més regular.

Comencen a aparèixer els grans tallers d'orgueneria, que feien un gran nombre d'instruments grans i de gran qualitat. Destaquen Cavaillé-Coll a París, Walker a Ludwigsburg, Klais a Bonn, Sauer a Frankfurt, Rieger a Txèquia...

 [Max Reger: Gloria in excelsis op.59 / Liene Andreta Kalnciema](#)

 [César Franck, 3e Choral - Jean-Baptiste Dupont, St Sernin, Toulouse](#)

 [Sir Edward Elgar, 'Allegro Maestoso' from Sonata in G, October 2023 | Canterbury Cathedral](#)

L'ORGUE ALS SEGLES XX I XXI

Les guerres mundials del segle XX i nombroses guerres civils arreu d'Europa van destruir molts orgues amb un valor patrimonial molt important. Alguns orgues van ser destruïts totalment i d'altres van poder conservar la caixa i els secrets, però una gran quantitat dels tubs dels orgues arreu dels territoris en guerra van ser malmesos.

En aquest context apareixen diferents aproximacions a l'hora de construir nous orgues:

- Seguir en la línia dels orgues romàntics.
- Trencar amb l'orgue romàntic i tornar a construir orgues amb una concepció barroca, però fet des del contrast amb l'orgue romàntic.
- Construir orgues nous, tal com haurien pogut ser fets en una època i lloc concrets, utilitzant les tècniques pròpies del moment en qüestió.
- Restaurar orgues malmesos.
- Construir orgues eclèctics, que permetin interpretar pràcticament la totalitat del repertori.
- Construir orgues experimentals, tot buscant un nou tipus d'instrument.

La música que s'escriu per a orgue també està influenciada pel tipus d'orgue per al qual està pensada.

Els avenços de la tecnologia han permès construir orgues d'una manera molt més precisa i acurada, alhora que permeten obrir nous camins per a crear nous instruments. (Planificació per ordinador, sistemes de reproducció MiDi, impressió 3D, materials sintètics, mapes acústics...).

[Messiaen - *L'Ascension* \(Par Lui-Même\)](#)

[Poulenc: *Orgelkonzert* · hr-Sinfonieorchester · Iveta Apkalna · Andrés Orozco-Estrada](#)

[Annie Bloch - Kunst-Station Sankt Peter \(live\) - Orgelmixturen 2022](#)

4. Repertori del concert-espectacle

- ▶ MESSIAEN: *Dieu parmi nous. La Nativité du Seigneur*
- ▶ FAURÉ: *Pie Jesu. Rèquiem*
- ▶ BRITTEN: *For the Mouse is a creature of great personal valour* (adaptació: M. Timón)
Rejoice in the Lamb, Op. 30
- ▶ THALBEN-BALL: *Tema amb variacions de Paganini*
- ▶ BUXTEHUDE: *Passacaglia en re menor, Bux WV 161*
- ▶ BACH: *Wachet auf, ruft uns die Stimme, BWV 645*
- ▶ BACH: *Jauchzet gott in allen Landen* (adaptació: J. Seguí)
- ▶ VIERNE: *Final. Simfonia núm. 1 Op 14*
- ▶ BACH: *Fuga. Toccata i Fuga en re menor BWV 565*
- Música improvisada
- ▶ ZIMMER: *First Step. Interstellar*
- ▶ A. LLOYD WEBBER: *The Phantom Of the Opera* (adaptació: M. Timón)

5. Altres recursos: Els compositors es presenten

Messiaen

Bonjour à tous! Soc l'Olivier Messiaen i soc un compositor francès del segle passat. Segurament vaig néixer bastant abans que els vostres avis, el 1908, però ja des de ben petit la música em va atrapar moltíssim. No és per tirar-me floretes, però quan tenia 11 anys ja rebia classes d'alguns dels millors mestres al Conservatori de París.

Sempre m'ha agradat inventar música i buscar sons nous i especials. Una de les coses que més va inspirar-me per escriure les melodies que encara escolteu avui en dia va ser el cant de diferents ocells que sentia quan sortia a caminar.

Però no us penseu que la meua vida va ser sempre fàcil, eh? Quan va haver-hi la Segona Guerra Mundial (ara fa 80 anys) em van fer presoner i vaig estar tancat a un camp de concentració, on per sort vaig poder continuar component. De fet, allà vaig escriure un dels meus hits: el *Quartet per a la fi dels temps*, que vam poder estrenar juntament amb tres instrumentistes presoners més.

Quan la guerra va acabar em van demanar que fos professor de composició al Conservatori on havia estudiat i vaig tenir alumnes quasi tan bons com jo (o potser més, però bé, direm que això va a gustos). Recordo amb estima a en Pierre Boulez i en Karlheinz Stockhausen, entre molts altres.

A part d'ensenyar, també m'agradava tocar l'orgue i, de fet, a l'església de la Trinité a París, em van deixar que fos l'organista titular durant 60 anys, que es diu de pressa.

Bé, no us vull atabalar parlant tant de mi, però abans de marxar em faré una mica d'autopropaganda i us convidaré a escoltar alguna de les meves obres. Si hagués de fer un top 3 us recomanaria: *La Nativité du Seigneur*; l'òpera *Saint François d'Assise* o la *Turangalila-Symphonie*, que la veritat és que em va quedar ben curiosa amb l'instrument aquest de les ones Martenot. Bé, ja em buscareu per Spotify, d'acord? Apa, *au revoir!*

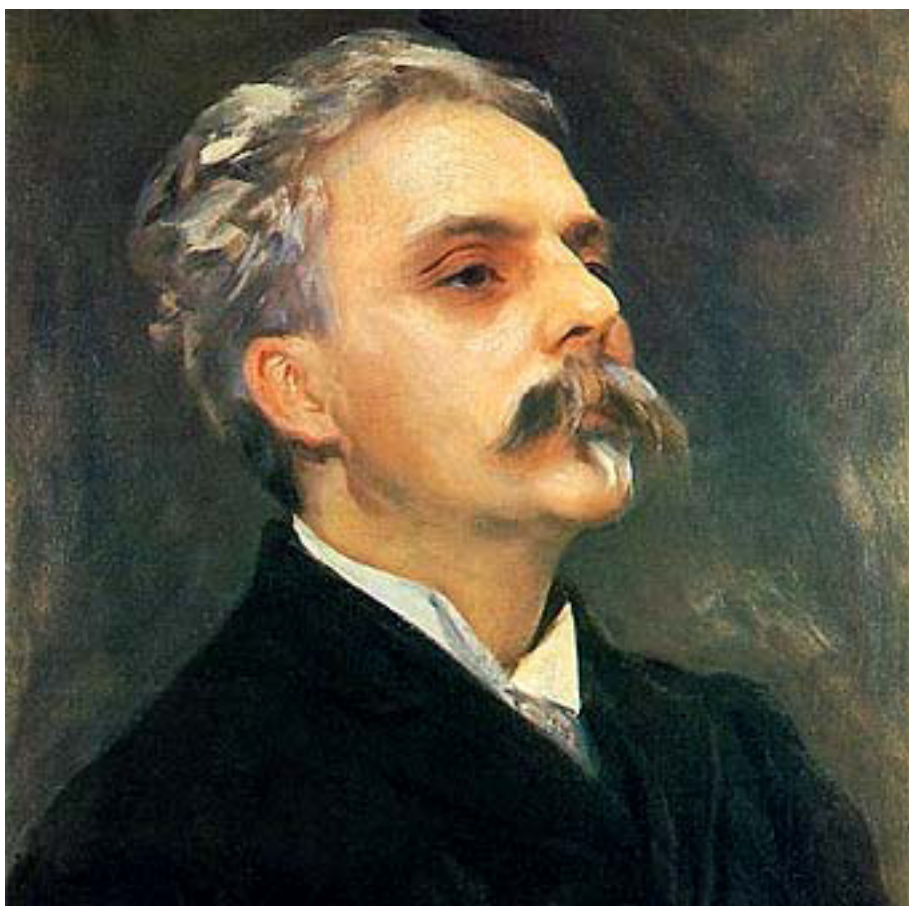

Fauré

Salut! Ça va? No ens coneixem, oi? Em dic Gabriel, però tothom em coneix pel cognom, així que em podeu dir només Fauré. Si em demaneu que us parli de mi, us puc dir que vaig néixer aquí al costat, a França, fa 180 anys, i sempre m'ha encantat tocar instruments. Quan era petit, el meu pare treballava a una escola on hi havia un harmòni i amb aquest instrument vaig començar a descobrir la música. Algú va veure que tenia traça tocant i em van donar una beca per anar a estudiar a París. Allà al conservatori m'hi vaig estar 11 anys i vaig tenir professors increïbles. Però és clar, també m'havia de guanyar la vida amb alguna cosa, així que quan vaig acabar d'estudiar, vaig començar a treballar com a organista, director de cors i vaig compondre algunes de les peces que sé que encara sonen en concerts: el *Rèquiem*, la *Pavane*, els *Nocturns*...

A mesura que vaig anar guanyant prestigi em van nomenar professor de composició al conservatori i va ser tot un honor tenir alumnes excel·lents com la Nadia Boulanger o en Maurice Ravel, per exemple. Quins records! Va ser una època intensa i fantàstica. De fet, ho estava petant tant que em van fer director del Conservatori, i la princesa de Polignac va convertir-se en la meua mecenes... Crec que avui diríeu que estava al meu *prime*.

Vaig continuar escrivint obres fins al final de la meua vida, llàstima que vaig anar perdent l'oïda... I també la salut. Em va fer molta ràbia no arribar als 80 anys per culpa d'una pulmonia! En fi, recordeu: el romanticisme francès té un nom i és el meu: Gabriel Fauré.

Britten

Hi there! My name's B... Ai, perdoneu, en català! Em dic Benjamin Britten, però em podeu dir Ben. M'han dit que alguns dels meus col·legues compositors, vull dir *bros*, s'han anat presentant i he pensat que jo també ho faré.

Mireu, jo vaig néixer fa 100 i pocs d'anys al Regne Unit i la veritat és que sempre m'ha agradat escriure música per a orquestra, però també tinc algunes obres per a cor que ho han petat bastant, com per exemple el *War Requiem*. (Rèquiem de Guerra) en català. Afegiu-lo a la vostra playlist perquè val la pena (i no ho dic només jo!). També podria ser que coneguéssiu un dels temes que em va portar a ser bastant famosit, com la *Young Person's Guide to the Orchestra*, la Guia d'Orquestra per a joves, una excusa per presentar cada instrument de l'orquestra simfònica. Però bé, això ja us ho explicaran els vostres profes.

Per cert, una cosa que va marcar la meua vida va ser la Segona Guerra Mundial, per això vaig marxar als Estats Units una temporada i allí em vaig poder dedicar a escriure la meua primera òpera: *Paul Bunyan*. I després unes quantes més: *Peter Grimes*, *Billy Budd* o *Mort a Venècia*. La veritat és que n'estic orgullós, perquè amb aquesta música sempre he pogut parlar de gent que se sent diferent, sola o jutjada... potser perquè jo també vaig viure moments així. A mi m'agradaven els homes, i això en aquella època, em va portar bastants problemes perquè ser homosexual va ser il·legal FINS AL 1967!

Però bé, deixant de banda aquest aspecte, em vaig poder dedicar a dirigir orquestres i vaig crear l'English Opera Group i el Festival d'Aldeburgh. *Not to brag*, però és un bon currículum, no?

Thalben-Ball

Hello! How's it going? Soc en George Thomas Thalben-Ball, però els amics em diuen només George. Sempre he viscut a Anglaterra, tot i que vaig néixer a Austràlia, a l'altra punta del món, l'any 1896.

De petit era bastant crac de la música, amb només 14 anys vaig entrar al Royal College of Music de Londres. Em deien que tenia talent, així que vaig decidir tirar pel dret i fer-me organista. I la veritat és que em va anar bé, perquè dels 20 als 80 anys vaig tocar l'orgue a l'abadia de Birmingham. Però, el meu currículum no s'acaba aquí, eh? També vaig dirigir el cor de la BBC i a més em vaig atrevir a compondre algunes obres per a orgue. La meva preferida és Elegy, però l'arranjament de l'obra que sentireu al concert també va quedar molt xulo.

Sé que no soc el músic més conegut d'aquest concert, però al Regne Unit em van donar el títol de cavaller el 1982. Ja em direu què us sembla!

Buxtehude

Moin! Ei! Em dic Dietrich Buxtehude —sí, ja sé que és un nom difícil de dir! Vaig néixer el 1637 i vaig dedicar tota la meua vida a una cosa que m'apassionava: la música, sobretot l'orgue. Era un instrument gegant que em tenia ben entretingut. Podia barrejar tants sons diferents i inventar-me tanta música! No estava mai avorrit. L'orgue em deixava crear des de melodies misterioses fins a autèntiques tempestes sonores.

Vaig viure en diverses ciutats del nord d'Alemanya, però va ser a Lübeck on realment em vaig convertir en... diguem-ne, una mena d'"estrella" del meu temps. La gent viatjava de tot arreu per sentir els meus concerts nocturns, els famosos *Abendmusiken* amb música per a tots els gustos: instrumental, per a veu... música vocal, instrumental, emocionant... però, per desgràcia, cap de les partitures d'aquests concerts s'ha conservat!

Tot i que vaig escriure un munt de música per a orgue i altres instruments, gairebé res es va publicar. Heu tingut molta sort que la meua música hagi pogut arribar al vostre temps, gràcies a les còpies que altres músics feien a mà. Malgrat això, el meu estil va marcar una època i va inspirar músics tan grans com Händel i, sobretot, un noi jove anomenat Johann Sebastian Bach. La veritat és que era molt talentós, però no es va voler casar amb la meua filla Anna Margareta i per això no vaig deixar que em substituís com a organista a la Marienkirche. El pobre Bach va caminar més de 300 quilòmetres només per escoltar els meus concerts i conèixer-me.

Bach

Hallo! Soc en Johann Sebastian Bach. No sé si hauràs sentit el meu nom... però m'hi jugaria un pèsol que has escoltat alguna de les meves obres. Vaig néixer el 1685 i soc un dels compositors més importants de tots els temps. Fins i tot marquen el final del període musical del barroc amb la data de la meva mort. Sí, sí, us ho prometo. Jo encara no ho he superat!

Sempre m'ha fascinat entrellçar melodies i fer-les encaixar com si fossin peces d'un puzle gegant. D'això se'n diu contrapunt, i jo passava hores i hores component-ne. Les meves fugues —com les del Preludi i Fuga en re major— eren com reptes musicals on cada veu havia de trobar el seu lloc i encaixar perfectament amb les altres.

També m'encantava experimentar i fer amb la música coses que tothom creia impossibles: en *El clave ben temperat* vaig demostrar que es podia tocar en totes les tonalitats. Les *Variacions Goldberg*, *L'art de la fuga* o *L'ofrena musical* són exemples de fins on podia arribar la meva imaginació.

Vaig treballar a Weimar, Köthen i, sobretot, Leipzig, on durant gairebé trenta anys vaig ser Kantor: dirigia cors, ensenyava música i escrivia cantates, passions i oratoris. La meva fe era una part important de la meva vida, i moltes de les meves obres religioses ho reflecteixen. Us he de dir que a mi l'òpera mai em va interessar i no en vaig escriure ni una. Això sí, us juro que cadascuna de les quatre passions que vaig compondre són tan o més dramàtiques que totes les òperes de l'època.

Vierne

Ei! Soc en Louis Vierne. Potser no em coneixes, però segur que et sona el nom de la catedral on vaig treballar tota la vida: Notre-Dame de París. Vaig néixer el 1870 gairebé cec, però quan tenia sis anys em van fer una operació que em va permetre veure-hi una mica... Prou com per començar a descobrir el que seria el meu gran món: la música.

Primer vaig estudiar solfeig i piano, i després violí i harmonia. A París vaig tenir una sort increïble: César Franck —un dels grans mestres d'orgue— em va escoltar i va creure en mi. Em va animar a estudiar l'orgue... i això em va canviar la vida.

Al conservatori vaig guanyar el primer premi d'orgue.

També vaig treballar amb mestres com Widor i Guilmant, i vaig ensenyar a músics que després serien molt famosos, com Nadia Boulanger. Tot i estar 37 anys treballant com a organista titular de Notre-Dame, també vaig viure moments difícils: problemes de salut, decepcions professionals i la mort de persones molt properes.

Malgrat tot, no vaig deixar mai de compondre ni de tocar. Estic molt orgullós de les meves sis simfonies per a orgue. I vaig fer concerts per Europa i Amèrica.

Saps què és el més impactant? Doncs que vaig morir fent allò que més estimava: tocant l'orgue a Notre-Dame durant un concert. Una manera trista... però també preciosa de dir adeu. Si algun dia escoltes la meva música, potser hi sentiràs tota aquesta passió.

Zimmer

Hola! Soc en Hans Zimmer. Si t'agrada el cinema, segur que alguna vegada has sentit la meva música. Vaig néixer el 1957 a Frankfurt i, abans de fer música per a pel·lícules, vaig escriure música pop i música per a anuncis. Però la banda sonora que em va canviar la vida va ser *Rain Man*, la meva primera nominació als Oscar.

Des de llavors... bé, no he parat. He escrit música per a més de 150 pel·lícules. *El Rei Lleó*, *Gladiator*, *The Dark Knight*, *Inception*... Potser n'has vist alguna, oi? En totes elles intento fer el mateix: crear sons que et facin sentir part de la història. A vegades combino una orquestra enorme amb sons electrònics, altres vegades només una melodia senzilla... però sempre busco l'emoció.

He tingut la sort de guanyar molts premis. Però el millor de tot és fer vibrar els espectadors amb les músiques que acompanyen les pel·lícules. I seguiré així! Mentre hi hagi històries per explicar, jo hi posaré la banda sonora.

Webber

Ei! Soc l'Andrew Lloyd Webber. Si t'agraden els musicals —o fins i tot si no n'has vist mai cap— segur que algun dels meus títols et sona. Vaig néixer el 1948 a Londres, en una família plena de música: el meu pare era organista i compositor, i jo vaig començar a inventar melodies des que era un nen.

Quan era adolescent ja escrivia musicals, però tot va canviar quan vaig començar a treballar amb el lletrista Tim Rice. Junts vam crear els musicals *Jesus Christ Superstar* i *Evita*, dues històries que encara avui es representen a tot el món. Després van arribar *Cats*, *The Phantom of the Opera* i *Sunset Boulevard*. Tots aquests títols tenen una cosa en comú: melodies que enganxen i produccions enormes.

Sempre he cregut que un musical és una combinació de teatre, música i emoció..., i que quan tot encaixa, és pura màgia.

Al llarg de la meua carrera he rebut premis Tony, Grammy i fins i tot un Oscar, i al Regne Unit m'han nomenat cavaller i membre de la Cambra dels Lords. Però el més important és que les meves obres continuen viatjant arreu del món per arribar a nous públics.

6. Fitxa artística

INTÈRPRETS:

Joan Seguí, orgue

Anaïs Oliveres, soprano i xilòfon

REGIDOR I PROJECCIONS DE *MAPPING*:

Aleix Viadé

ARRANJAMENTS I DRAMATÚRGIA:

Marc Timón

DIRECCIÓ ESCÈNICA I COREOGRÀFICA:

Anna Romani

CONTINGUTS EDUCATIUS DEL DOSSIER:

Cèlia Buscà

DIRECCIÓ ARTÍSTICA I EDUCATIVA:

Gemma Canadell